

PRZYDATNE TERMINY I SKRÓTY

UKŁAD Z SCHENGEN - Układ między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach, zawarty 14 czerwca 1985 r., wszedł w życie 26 czerwca 1995 r. Jest to porozumienie, którego zasadniczym celem było całkowite zniesienie kontroli na granicach wewnętrznych UE przy równoczesnym przeniesieniu i wzmocnieniu kontroli na granicach zewnętrznych. Realizacja w/w celu miała być osiągnięta stopniowo – przez wprowadzenie środków krótko – (do 01.01.1986 r.) i długookresowych (do 01.01.1990 r.). Środki krótkookresowe zostały wymienione w Tytule I Układu z Schengen, długookresowe w Tytule II Układu z Schengen.

KWS - Konwencja Wykonawcza do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 roku między rządami państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (podpisana 19 czerwca 1990 r., weszła w życie 26 marca 1995 r.), zawiera przepisy uszczegóławiające i odnoszące się do kolejnych aspektów współpracy między państwami będącymi członkami obszaru Schengen. W Konwencji Wykonawczej do Układu z Schengen zostały wymienione środki kompensacyjne (m.in. jednolity reżim przekraczania granic, ujednoczenie polityki wizowej wobec cudzoziemców, warunków ruchu turystycznego, prawa odmowy wjazdu na teren państw Układu z Schengen, uwspólnotowanie procedur azylowych, współpraca sądownicza w sprawach karnych i ekstradycyjnych, stworzenie i funkcjonowanie SIS). Ich wprowadzenie było i jest konieczne w związku z zaniechaniem przeprowadzania kontroli granicznych pomiędzy państwami Układu z Schengen, co jednak nie mogło przekładać się na obniżenie poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego w tych państwach. Celem środków kompensacyjnych jest więc zapobieganie negatywnym skutkom liberalizacji przekraczania granicy.

STREFA SCHENGEN - powszechnie stosowane określenie odnoszące się do terytorium obejmującego grupę państw stosujących przepisy stanowiące dorobek prawny Schengen, pomiędzy którymi zostały zniesione granice wewnętrzne, a kontrola graniczna odbywa się na granicach zewnętrznych tych państw. Uczestniczące kraje stosują wspólne zasady kontroli na granicach zewnętrznych strefy Schengen, jak również wspólną politykę wizową i mechanizmy współpracy między policją a organami wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych.

SIS - System informacyjny Schengen (i druga generacja tego systemu – SIS II) jest podstawowym elementem współpracy w ramach strefy Schengen. Jest to system informacyjny, który umożliwia krajowym służbom granicznym, celnym i policyjnym odpowiedzialnym za kontrole w strefie Schengen i na jej granicach zewnętrznych wymianę wpisów dotyczących osób poszukiwanych lub zaginionych, a także niektórych przedmiotów, które mogły zostać utracone lub skradzione bądź wykorzystane do popełnienia przestępstwa. Spełnia tym samym istotną rolę, kompensując zniesienie kontroli na granicach wewnętrznych i ułatwiając swobodny przepływ osób w obrębie strefy Schengen.

System dostarcza informacji na temat osób, które nie mają prawa wjazdu do strefy Schengen lub pobytu w niej oraz poszukiwanych w związku z działalnością przestępczą. Zawiera też informacje o zaginionych, w szczególności dzieciach lub innych szczególnie zagrożonych osobach, które należy otoczyć ochroną. Uruchomiony dnia 9 kwietnia 2013 roku System Informacyjny Schengen drugiej generacji gromadzi nowe kategorie danych i jest w stanie przetwarzać dane o odciskach palców, fotografie, kopie europejskiego nakazu aresztowania, informacje mające na celu ochronę interesów osób, których tożsamość została przywłaszczona oraz odsyłacze do innych wpisów. SIS II na przykład umożliwia utworzenie odsyłania między wpisami dotyczącymi osoby poszukiwanej za uprowadzenie, osoby uprowadzonej oraz pojazdu użytego do popełnienia tego przestępstwa.

Generalnie służby celne i policyjne, organy sądowe lub właściwe organy administracyjne kraju strefy mogą dokonać tzw. wpisu, w którym opisują poszukiwaną osobę lub przedmiot.

Wpisu dokonuje się, aby:

- odmówić wjazdu osobie, która nie ma prawa wjazdu lub pobytu na terytorium strefy Schengen;
- znaleźć i zatrzymać osobę, wobec której wydano europejski nakaz aresztowania;
- pomóc w odnalezieniu osoby na wniosek organów wymiaru sprawiedliwości lub organów ścigania;
- znaleźć i ochronić osobę zaginioną;
- odnaleźć skradziony lub utracony przedmiot.

C - SIS - Centralny System Informacyjny Schengen - jednostka centralna Systemu Informacyjnego Schengen. C - SIS znajduje się w Strasburgu.

N - SIS - Krajowy System Informacyjny Schengen - moduły krajowe SIS.

S I R E N E - skrót od nazwy: Supplementary Information Request At National Entries.

Podręcznik SIRENE (SIRENE Manual) - zbiór wytycznych opisujących szczegółowo zasady i procedury dwu- lub wielostronnej wymiany informacji uzupełniających (*Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/1528 z dnia 31 sierpnia 2017r. zastępująca załącznik do decyzji wykonawczej 2013/115/UE w sprawie przyjęcia podręcznika SIRENE i innych środków wykonawczych dla systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (notyfikowana jako dokument nr C(2017) 5893) [\[Dz.U. L 231, 7.9.2017\]](#)*)

TRAFIENIE („HIT”) - następuje w przypadku, gdy:

- a) użytkownik końcowy przeprowadza sprawdzenie;
- b) w wyniku sprawdzenia otrzymuje on informację o zagranicznym wpisie do SIS II;
- c) dane dotyczące wpisu w SIS II pasują do danych wprowadzonych na potrzeby sprawdzenia; oraz
- d) w wyniku uzyskania trafienia wystosowany został wniosek o podjęcie dalszych działań

KATEGORIE DANYCH ZAWARTYCH W SIS II - dane wprowadzane do SIS dzielą się na następujące kategorie:

- 1) osoby, w przypadku których został wprowadzony wpis, określone w art. 24 Rozporządzenia 1987/2006 oraz art. 26, 32, 34 i 36 Decyzji 533/2007
- 2) przedmioty określone w artykule 38 Decyzji 533/2007 oraz pojazdy silnikowe o pojemności silnika przekraczającej 50 cm³, statki wodne, statków powietrzne i kontenery - zgodnie z artykułem 36 Decyzji 533/2007.

W odniesieniu do osób, informacje zawarte w SIS obejmują wyłącznie następujące dane:

- a) nazwisko (-a) i imię (imiona), nazwisko (-a) rodowe, poprzednio używane imiona/nazwiska oraz wszelkie pseudonimy;
- b) wszelkie szczególne, obiektywne cechy fizyczne niepodlegające zmianom;
- c) miejsce i data urodzenia;
- d) płeć;
- e) fotografie;
- f) odciski palców;
- g) obywatelstwo (-a);

- h) informacja, czy dana osoba jest uzbrojona, agresywna lub czy jest uciekinierem;
- i) powód wpisu;
- j) organ dokonujący wpisu;
- k) odesłanie do decyzji będącej powodem wpisu;
- l) działania, jakie należy podjąć;
- m) odsyłacz lub odsyłacze do innych wpisów dokonanych w SIS II, określone w art. 52;
- n) rodzaj przestępstwa (nie dotyczy wpisów wobec osób z art. 24 Rozporządzenia 1987/2006).

KATEGORIE WPISÓW DO SIS - do SIS są wprowadzane wpisy dotyczące:

1. osób poszukiwanych w celu ekstradycji, a także wydania na podstawie Europejskiego Nakazu Aresztowania [ENA] - art. 26 Decyzji Rady 2007/533/WSiSW z dnia 12 czerwca 2007 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II), (Dz. Urz. UE L 205 z 2007 r.) [Decyzja 533/2007]. Wpis dokonywany jest przez uprawniony organ na wniosek organu sądowego państwa członkowskiego, które występuje o ekstradycję lub z ENA;
2. cudzoziemców objętych odmową wjazdu na terytorium strefy Schengen - art. 24 Rozporządzenia (WE) 1987/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II), (Dz. Urz. UE L 381 z 2006 r.). Wpis dokonywany jest na podstawie krajowego wpisu wynikającego z decyzji podjętych przez właściwe organy administracyjne lub sądy zgodnie z zasadami proceduralnymi ustanowionymi przez prawo krajowe państwa członkowskiego. Decyzje mogą być uzasadnione zagrożeniem dla porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub bezpieczeństwa narodowego jakie może stwarzać obecność cudzoziemca na terytorium państwowym. Sytuacja ta może mieć miejsce w szczególnych przypadkach skazania cudzoziemca za przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności powyżej roku lub uzasadnione podejrzenia popełnienia poważnego przestępstwa. Decyzje mogą być również oparte na fakcie, że cudzoziemiec został poddany środkom, obejmującym deportację, odmowę wjazdu, zakaz wjazdu czy zakaz pobytu z uwagi na niespełnienie przepisów dotyczących wjazdu lub pobytu cudzoziemców na terytorium jednego z państw członkowskich;
3. osób zaginionych - art. 32 Decyzji 533/2007 - osoby te powinny zostać oddane pod tymczasową opiekę dla ich własnej ochrony lub zapobiegania zagrożeniom. Wpis taki dokonywany jest w celu umożliwienia Policji poinformowania właściwych organów państwa wprowadzającego wpis o danych tych osób lub by Policja mogła przetransportować taką osobę do bezpiecznego miejsca w celu zapobieżenia kontynuowania jej podróży (o ile jest to dozwolone przez prawo krajowe). Przekazywanie danych na temat pełnoletnich osób zaginionych uzależnione jest od wyrażenia zgody przez zainteresowaną osobę;
4. danych osób, których obecność jest wymagana do celów procedury sądowej:
 - świadków;
 - osób, które powinny odbywać wyrok w sprawie karnej;
 - w celu poniesienia odpowiedzialności za czyny, za które są ścigane;
 - w celu odbycia kary pozbawienia wolności.Wpisy takie - art. 34 Decyzji 533/2007 - wprowadzane są przez uprawnione organy na wniosek właściwych organów sądowych celem poinformowania ich o miejscu zamieszkania lub pobytu osoby, której dotyczy wpis.
5. osób lub pojazdów, łodzi, statków powietrznych i kontenerów, w celu przeprowadzenia niejawnego kontroli lub szczególnej kontroli w związku ze ściganiem przestępstwa oraz zapobieganiem zagrożeniom porządku publicznego lub narodowego - art. 36 Decyzji 533/2007. Wpisów takich dokonuje się zgodnie z prawem krajowym państwa wprowadzającego wpis.
6. niezbędnych danych przedmiotów, które są poszukiwane w celu ich zajęcia lub wykorzystania w charakterze dowodów w postępowaniu karnym - art. 38 Decyzji 533/2007.

CUDZOZIEMIEC - każda osoba nie będąca obywatelem państwa członkowskiego Wspólnot Europejskich.

EKSTRADYCJA - wydanie określonej osoby przez państwo, na terenie którego ta osoba przebywa, władzom innego

państwa, któremu przysługuje jurysdykcja karna, na wniosek tego państwa, w celu przeprowadzenia przeciwko niej postępowania karnego lub wykonania orzeczonej uprzednio kary. W stosunkach między państwami członkowskimi UE, wszystkie instrumenty dotyczące ekstradycji, w tym przewidziane przepisami:

- Europejskiej Konwencji o zwalczaniu terroryzmu z 27 stycznia 1977 r.,
- Konwencji wykonawczej z 19 czerwca 1990 r. do Układu z Schengen z 14 czerwca 1985 r. w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach,
- Konwencji z 10 marca 1995 r. o uproszczonych procedurach ekstradycyjnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej,
- Konwencji z 27 września 1996 r. o ekstradycji między państwami członkowskimi Unii Europejskiej.

zostały zastąpione postanowieniami Decyzji Ramowej Rady z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (2002/584/WSiSW), Dz. Urz. UE L 190 z 18.7.2002 r.

EUROPEJSKI NAKAZ ARESZTOWANIA - może zostać wydany w stosunku do osoby ściganej w celu przeprowadzenia wobec niej postępowania karnego lub wykonania kary pozbawienia wolności bądź środka zabezpieczającego. Jest to decyzja sądowa państwa członkowskiego UE, zawierająca wniosek do organu sądowego drugiego państwa członkowskiego o aresztowanie i wydanie osoby ściganej. Skraca to w dużym stopniu czas rozpatrzenia wniosku, a przede wszystkim wydania osoby poszukiwanej.

PAŃSTWO TRZECIE - w odniesieniu do strefy Schengen, to państwo, którego obywatele nie mogą korzystać ze swobody przepływu osób w ramach obszaru Schengen.

PRZEJŚCIE GRANICZNE - oznacza każde przejście graniczne wyznaczone przez właściwe organy do celów przekraczania granic zewnętrznych, na których odbywa się kontrola graniczna, rozumiana jako wszelkie działania podejmowane wyłącznie w odpowiedzi na zamiar przekroczenia tej granicy lub na akt jej przekroczenia, bez względu na wszelkie inne okoliczności oraz przeprowadzana jest odprawa graniczna odprawa graniczna polegająca na wykonywaniu czynności kontrolnych w celu zapewnienia, że można zezwolić na wjazd osób, w tym ich środków transportu oraz przedmiotów będących w ich posiadaniu, na terytorium państw członkowskich lub można zezwolić na opuszczenie przez nie tego terytorium.

PRZYWŁASZCZENIE TOŻSAMOŚCI (nazwiska, imienia, daty urodzenia) - posługiwanie się przez przestępcę tożsamością istniejącej osoby, zazwyczaj na szkodę prawowitego właściciela.